

ПРВА МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА „ФИЛКО“ - ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

УЛОГАТА НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК (ТУТОР) ВО РЕАЛИЗАЦИЈА НА МЕТОДСКАТА ПРАКСА

- ПРОФ. Д-Р СНЕЖАНА ЈОВАНОВА-МИТКОВСКА
- ДОЦ. Д-Р БИЛЈАНА ПОПЕСКА

- „ВИСОКОШКОЛСКОТО ОСПОСОБУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ЗА ИДНИОТ ПОЗИВ НА УЧИТЕЛ ЧИНИ НЕДЕЛИВА ЦЕЛИНА СО РАБОТАТА НА УЧИТЕЛОТ ВО ОСНОВНОТО, СРЕДНОТО УЧИЛИШТЕ..
- УЧИТЕЛОТ ИМА НАЈГОЛЕМА ОДГОВОРНОСТ ЗА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИТЕ ПОСТИГАЊА, ЛИЧНОСТ КОЈА ИМА ВЛИЈАНИЕ НА ИДНИТЕ, ДОЖИВОТНИ ИМПЛИКАЦИИ НА ГЕНЕРАЦИИТЕ КОИ СЕ ОБРАЗУВААТ И ВОСПИТУВААТ.
- СТРУЧНИОТ ПРОФИЛ НА УЧИТЕЛОТ Е ДИНАМИЧЕН И ТРЕБА ДА ГИ СЛЕДИ И АНТИЦИПИРА ПРОМЕНИТЕ ВО ВОСПИТАНИЕТО И ОБРАЗОВАНИЕТО....
- ПОРАДИ ТОА ОБРАЗОВАНИЕТО НА УЧИТЕЛОТ СЕ КОНЦИПИРА ТАКА ДА УЧИТЕЛОТ ГАРАНТИРА УСПЕШНОСТ НА ВОСПИТАНИЕТО И ОБРАЗОВАНИЕТО НА УЧЕНИКОТ ВО ДИНАМИЧНИТЕ УСЛОВИ ДЕНЕС И УТРЕ, И МОЖЕ ДА ГИ ПРЕДВИДИ ПРОМЕНИТЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВОСПИТАНИЕТО И ВО ИДНИНА“

БЕЖИЌ

ШТО СЕ СЛУЧУВА ПОСЛЕДНИВЕ 30 ГОДИНИ?

- БРЗ, ИНТЕНЗИВЕН: ОПШТЕСТВЕН, НАУЧНО ТЕХНИЧКИ, ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ
- БРОЈНИ ИНОВАТИВНИ ПРОЦЕСИ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО НА СИТЕ НИВОА
-
- ПРОМЕНА ВО УЛОГАТА И ОДГОВОРНОСТА НА НАСТАВНИКОТ (НАСТАВНИК, ВОСПИТУВАЧ, ПРЕДМЕТЕН НАСТАВНИК, -УЧИТЕЛ).
- НОВИ КУРИКУЛУМИ ЗА ИНИЦИЈАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВНИКОТ

ПРАКТИЧНА НАСТАВА-ИДЕНТИФИКАЦИЈА, ЦЕЛИ

- РАЦИОНАЛНО ОРГАНИЗИРАНА ЧОВЕЧКА ДЕЈНОСТ НАСОЧЕНА КОН МЕНУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНАТА СТВАРНОСТ И ПРОНАОЃАЊЕ НА ОПТИМАЛНИ РЕШЕНИЈА.
- СЛОБОДНА КРЕАТИВНА ДЕЈНОСТ СО КОЈА ЧОВЕКОТ СЕ ОБЛИКУВА САМИОТ СЕБЕ И СВОЈОТ СВЕТ, ИСТОРИСКО ДЕЈСТВУВАЊЕ ВОДЕНО СО ПОВИКОТ ОД ИДНИНАТА ... (ПЕДАГОШКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА , 1989:233).
- ЦЕЛТА НА ПРАКТИЧНАТА НАСТАВА НА ФАКУЛТЕТИТЕ ЗА ЕДУКАЦИЈА НА НАСТАВЕН КАДАР Е ОСПОСОБЕНОСТ НА ИДНИТЕ НАСТАВНИЦИ ЗА САМОСТОЈНА ПРАКТИЧНА РАБОТА ВО НАСТАВАТА, ВО, НИЗ СИТЕ ОБЛИЦИ НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРАКТИЧНАТА НАСТАВА

- ПРАКТИЧНАТА РАБОТА НА СТУДЕНТИТЕ НА ФАКУЛТЕТИТЕ ЗА ЕДУКАЦИЈА НА НАСТАВЕН КАДАР СЕ ИЗВЕДУВА ВО УЧИЛИШТАТА, ДЕТСКИТЕ УСТАНОВИ КОИ ПРЕТСТАВУВААТ Т.Н. ПЕДАГОШКИ ВЕЖБАЛНИ, ЛАБОРАТОРИИ... ВО КОЈА ИДНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ ГИ СТЕКНУВААТ ПРВИТЕ ИСКУСТВА; СТЕКНУВААТ СЕНС ЗА СВОЈАТА ПРОФЕСИЈА
- СЕ ИЗВЕДУВА ПОД МЕНТОРСТВО, ТУТОРСТВО ОД ПРОФЕСОР-МЕНТОР, ОД ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕДУКАЦИЈА НА НАСТАВЕН КАДАР И ПОД ВОДСТВО НА НАСТАВНИК –МЕНТОР ОД ДЕТСКАТА УСТАНОВА, УЧИЛИШТЕТО.

ШТО СЕ ПОДРАЗБИРА ПОД МЕНТОРСТВО?

- ГРЧКА МИТОЛОГИЈА – МЕНТОР
- ВЗАЕМЕН ИНТЕРАКТИВЕН ОДНОС, ОДНОС НА РАМНОПРАВНИ ПАРТНЕРИ ВО КОИ НИТУ ЕДНА ОД СТРАНИТЕ НЕ ЗАСТАПУВА ПОЗИЦИЈА НА МОЌ НАД ДРУГАТА, ПОМЕЃУ ИСКУСНОТО ЛИЦЕ, Т.Е НАСТАВНИКОТ И ПОМАЛКУ ИСКУСНИОТ СТУДЕНТОТ ВО НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС.
- „МЕНТОРСТВОТО СФАТЕНО КАКО ПАТУВАЊЕ Е КОНТИНУИРАН ПРОЦЕС КОЈ ТРАЕ БАРЕМ НЕКОЛКУ ГОДИНИ.
- МЕНТОРОТ Е ВОДИЧ НА ПАТОТ И ВО НЕГО МОЖЕ ДА СЕ ИМА ДОВЕРБА,ЗАТОА ШТО ДОБРО ЈА ПОЗНАВА МАРШРУТАТА КОЈА САМИОТ ТОЈ ЈА ИМА ПРОПАТУВАНО МНОГУПАТИ, НО НЕ СЕКОГАШ ЈА ПОМИНУВА ИСТАТА МАРШРУТА, НО ЗАЕДНО СО СТУДЕНТОТ МОЖЕ ДА БИРА И НОВИ ДЕСТИНАЦИИ“.

КОИ СЕ УЛОГИ ГИ ИМА МЕНТОРОТ УЧИТЕЛ ВО ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА ИНСТИТУЦИЈА (УИЛИШТЕ, ДЕТСКА УСТАНОВА)?

- **УЛОГА НА РАМНОПРАВЕН ПАРТНЕР**, ШТО ЗНАЧИ ДЕКА ВО НИТУ ЕДЕН МОМЕНТ ОД МЕНТОРИРАЧКИОТ ПРОЦЕС *НЕ МОЖЕ ДА ПОСТОИ ДОМИНАЦИЈА НА МЕНТОРОТ НАД СТУДЕНТОТ, НО ЗАЕМЕН ОДНОС, ЗАСНОВАН НА МУДРОСТА И ПОГОЛЕМОТО ИСКУСТВО НА НАСТАВНИКОТ;*

•

ВОДИЧ ДО ПРАКТИЧНИ ЗНАЕЊА-ПАТУВАЊЕТО НЕ Е ПАТУВАЊЕ САМО ПО ЕДНА МАРШРУРТА, НО ПОДРАЗБИРА ДА НАСТАВНИКОТ ГО ВОДИ СТУДЕНТОТ ДО НОВИТЕ ПРАКТИЧНИ ЗНАЕЊА СО ТРАГАЊЕ ПО НОВИ НАЧИНИ И ПАТИШТА;

УЛОГИ НА МЕНТОР- НАСТАВНИК

- УЛОГА НА **ОХРАБРУВАЧ** НА СТУДЕНТОТ И **ПОТИКНУВАЧ** ДА ПРЕЗЕМЕ КОНКРЕТНИ АКЦИИ;
- **ОБЕЗБЕДУВА** ПРОСТОР И МОЖНОСТ ДА СТУДЕНТОТ ЈА ПОКАЖЕ СВОЈАТА ВРЕДНОСТ - МОРА ДА СЕ ПРОБА, ДА СЕ ДОКАЖАТ СОПСТВЕНИТЕ СПОСОБНОСТИ, СО ПОМОШ, ПОДДРШКА, НАСОЧУВАЊЕ ОД МЕНТОРОТ И ПРЕЗЕМАЊЕ НА ОДГОВОРНОСТ ЗА СОПСТВЕНАТА АКЦИЈА
- ДА ДАВА **ПОВРАТНА ИНФОРМАЦИЈА** ЗА УСПЕШНОСТА, НЕУПСЕШНОСТА
- ДА БИДЕ ДОБАР **ПРИМЕР**
- **ПОДРЖУВАЧ** (ЕМОТИВНА И ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДДРШКА ВРЗ ОСНОВА НА ЈАСНО ИСКАЖАНИ ОЧЕКУВАЊА)
- **КРИТИЧКИ ПРИЈАТЕЛ-КОНСТРУКТИВНА КРИТИКА** ВО ВРСКА СО НИВНОТО ПОУЧУВАЊЕ, МЕНАЏЕР-ЗАПОЗНАВАЊЕ НА СТУДЕНТОТ СО ПРОЦЕДУРИТЕ КОИ СЕ КОРИСТАТ ВО УЧИЛИШТЕТО

ЗАДАЧИ НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК

- ДА ИЗГОТВИ ПЛАН И ПРОГРАМА ЗА ПРАКТИЧНАТА НАСТАВА ВО СОРАБОТКА СО ПРОФЕСОР-МЕНТОР ОД ВИСОКООБРАЗОВНАТА ИНСТИТУЦИЈА;
- ЗАПОЗНАВАЊЕ СО СТРУКТУРАТА, ОРГАНИЗАЦИЈАТА, НАЧИНОТ НА УПРАВУВАЊЕ, КОДЕКСОТ НА ОДНЕСУВАЊЕ, СОРАБОТКАТА СО ДРУГИТЕ ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ ЗА РАБОТАТА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА ИНСТИТУЦИЈА;
- ДА ГО ЗАПОЗНАЕ СТУДЕНТОТ СО ФОРМИТЕ НА БЕЗБЕДНОСТ ВО УЧИЛИШТЕТО/ ДЕТСКАТА ГРАДИНКА
- ПОСТАПНО ДА ГО ВОВЕДУВА СТУДЕНТОТ ВО РАЗЛИЧНИТЕ ФАЗИ НА ФОРМАЛНО, ПРОФЕСИОНАЛНО И ЛИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ;

ЗАДАЧИ НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК

- ДА ПРЕЗЕНТИРА ДОБРИ ПРИМЕРИ НА НАСТАВЕН, МЕНТОРСКИ ЧАС;
- ДА ВОСПОСТАВИ КЛИМА НА МЕЃУСЕБНА ДОВЕРБА, СОРАБОТКА, ИНТЕРАКТИВНА КОМУНИКАЦИЈА СО СТУДЕНТОТ;
- ДА ГО ЗАПОЗНАЕ СТУДЕНТОТ СО РАЗЛИЧНИТЕ МОДЕЛИ НА ПОУЧУВАЊЕ И НОВИ ПРИСТАПИ И СТРАТЕГИИ КОИ СЕ КОРИСТАТ ВО НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС;
- ДА ОБЕЗБЕДИ ОПТИМАЛНИ ИНСТРУКЦИИ, ПРЕДЛОЗИ, ОБЈАСНУВАЊА, УПАТСТВА, СОВЕТИ ЗА СТУДЕНТОТ ЗА ПРОЦЕСОТ НА ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГОТВУВАЊЕ НА ПОДГОТОВКА И РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНИОТ/ВОСПИТНО-ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС;
- ДА ГО ЗАПОЗНАЕ СТУДЕНТОТ СО КЛИМАТА ВО ОДДЕЛЕНИЕТО, СО МОЖНОСТИТЕ, ИНТЕРЕСИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ, СО НИВНИТЕ ПРЕДЗНАЕЊА,

ЗАДАЧИ НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК

- ДА ГО ЗАПОЗНАЕ СТУДЕНТОТ СО МАТЕРИЈАЛНИТЕ УСЛОВИ И ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКАТА ОПРЕМЕНОСТ НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА ИНСТИТУЦИЈА;
- ДА ВРШИ НАБЉУДУВАЊЕ НА НАСТАВНИОТ ЧАС/ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА АКТИВНОСТ И ДА ОБЕЗБЕДИ ПОВРАТНА ИНФОРМАЦИЈА НА СТУДЕНТОТ;
- ДА НАПРАВИ ПРОЦЕНКА, ДА ДАВА КОНСТРУКТИВНА КРИТИКА И ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАКТИЧНАТА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ/ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИ АКТИВНОСТИ ОД СТРАНА НА СТУДЕНТОТ

ЗАДАЧИ НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК

- ПОСТОЈАНО ДА ГО ОХРАБРУВА И ПОТТИКНУВА СТУДЕНТОТ ЗА ТРАГАЊЕ ПО НОВИ ПРИСТАПИ И НАЧИНИ КОИ ВОДАТ КОН УНАПРЕДУВАЊЕ НА НАСТАВНИОТ/ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИОТ ПРОЦЕС;
- ДА ПРАВИ ЕВАЛВАЦИЈА НА ПРАКТИЧНАТА РАБОТА НА СТУДЕНТОТ, ДА ИЗГОТВИ ФИНАЛЕН ИЗВЕШТАЈ
- ДА ГИ ЗАПОЗНАЕ СТУДЕНТИТЕ СО НОВИТЕ ТЕНДЕНЦИИ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО, НОВИТЕ МОДЕЛИ НА НАСТАВНА РАБОТА, ЕДУКАЦИЈАТА НА ДЕЦАТА СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ ВО РЕДОВНИОТ ОБРАЗОВЕН СИСТЕМ;
- ДА ДАВА ПРЕДЛОЗИ И СУГЕСТИИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАКТИЧНАТА РАБОТА, ОСТВАРЕНАТА СОРАБОТКА СО СТУДЕНТИТЕ И ПРЕТСТАВНИЦИ НА ВИСОКООБРАЗОВНАТА ИНСТИТУЦИЈА;

МЕТОДОЛОГИЈА НА ИСТРАЖУВАЊЕ

- ЦЕЛ: ИСПИТА УЛОГАТА НА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК (ТУТОР) ВО РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ПРАКТИЧНАТА НАСТАВА.
- МЕТОД - ДЕСКРИПТИВНО ЕКСПЛИКАТИВЕН
- ТЕХНИКА: ИНТЕРВЈУИРАЊЕ, АНКЕТЕН ЛИСТ
- ПРИМЕРОК-ПРИГОДЕН (45)

РЕЗУЛТАТИ, ИНТЕРПРЕТАЦИЈА

УЛОГИ КОИ ГИ ИМА МЕНТОРОТ НАСТАВНИК ЗА РЕАЛЗИАЦИЈА НА ПРАКТИЧНАТА НАСТАВА	РАНГ Од 1 до 10
Личност која постојано ни дава повратна информација	4
Набљудувач	1
Советник	7
Рамноправен партнер	5
Инструктор	2
Критички пријател	3
Контролор на квалитет	8
Менаџер	6
Проценувач	10
Пример	9

ДОБАР МЕНТОР НАСТАВНИК

- КОИ ДАВААТ УПАТСТВА НА СТУДЕНТИ
- КОИ СОРАБОТУВААТ, ПОДГОТВЕНИ НА РАЗГОВОР
- ДА ПОМОГНАТ
- КОМУНИКАТИВНИ
- ДОБРИ СЛУШАТЕЛИ
- НАСОЧУВАЧИ
- ДАВААТ ПОВРАТНА ИНФОРМАЦИЈА
- НАСТАВНИЦИ ПРИМЕР ЗА УЧЕНИЦИТЕ
- РАЗБИРЛИВ
- НАСТАВНИК КОЈ ВНИМАВА НА ГОВОРОТ И БРЗИНАТА СО КОЈА ГОВОРИ
- ДА ДАВА ДОБРИ ИНСТРУКЦИИ, ДА ОБЕЗБЕДИ ДИСЦИПЛИНА ВО ОДДЕЛЕНИЕТО
- КРИТИЧКИ ПРИЈАТЕЛ
- ДОСТАПЕН НА СТУДЕНТИТЕ

ОСОБИНИ НА МЕНТОР НАСТАВНИК

- ЛИЧЕН СТАВ
- ПРИНЦИПИЕЛЕН
- СОРАБОТЛИВ
- СЕРИОЗЕН
- ТОЧНОСТ
- ПОЛН СО РАЗБИРАЊЕ
- ЛЌУБЕЗЕН
- ПОЗИТИВЕН
- МЕНАЏЕР
- ИСКРЕН
- ЧЕСЕН
- ВРЕДЕН
- ОДГОВОРЕН
- КРЕАТИВЕН

КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР НА МЕНТОР НАСТАВНИК

- НАСТАВНИК СО ПОДОЛГ СТАЖ
- НАСТАВНИК КОЈ ПОСЕДУВА СЕРТИФИКАТИ ОД ОБУКИ
- НАСТАВНИК КОЈ РАБОТЕЛ И ВО КОМБИНИРАНИ ПАРАЛЕЛКИ
- НАСТАВНИК КОЈ КОНТИНУИРАНО Е РАКОВОДИТЕЛ НА ПАРАЛЕЛКА ЧИЈ ПРОСЕЧЕН УСПЕХ Е ВИСОК
- НАСТАВНИК КОЈ ПОСЕДУВА КОМУНИКАЦИСКИ ВЕШТИНИ
- НАСТАВНИК КОЈ СИ ЈА САКА СВОЈАТА ПРОФЕСИЈА
- НАСТАВНИК КОЈ ПОЛОЖИЛ ТЕСТ НА ЛИЧНОСТ
- НАСТАВНИК КОЈ ИМА ШИРОКИ ОПШТИ ПОЗНАВАЊА; ПОЗНАВАЊА ОД СТРУКА
- НАСТАВНИК КОЈ СЛЕДИ ШТО СЕ СЛУЧУВА , ШТО Е НОВО ВО ЕДУКАЦИЈАТА

УЛОГА НА ПРОФЕСОР/ МЕНТОР ОД ФАКУЛТЕТ

- ПРЕГЛЕД НА ПОДГОТОВКА,КОРЕКЦИЈА
- ЕДНАКОВ КОН СИТЕ СТУДЕНТИ,
РАМНОПРАВЕН
- СОРАБОТУВАЧ
- ВНИМАТЕЛЕН
- СТУДЕНТОТ ДА НЕ СЕ ПЛАШИ ДА НЕ
ЗГРЕШИ
- НАСМЕАН
- АКТИВЕН
- ДРУЖЕЉУБИВ
- ДА КРИТИКУВА
- ДА ПОФАЛУВА
- ОДГОВОРЕН
- СОВЕТНИК
- ПРИСУТЕН НА СЕКОЈ ЧАС
- КРИТИЧКИ ПРИЈАТЕЛ
- ПРОЦЕНУВАЧ
- ПОМАГА ВО ОДРЖУВАЊЕ НА
ДИСЦИПЛИНАТА
- НАБЉУДУВАЧ
- ПРИМЕР ЗА СТУДЕНТОТ
- КОНТРОЛОР НА КВАЛИТЕТ

- **КЛУЧНАТА ЗАДАЧА НА МЕНТОРОТ ВСУШНОСТ Е ДА „ИМ ПОМОГНЕ НА СТУДЕНТИТЕ ДА НАУЧАТ КАКО ДА ПОУЧУВААТ“ НА ТОЈ НАЧИН ШТО ЌЕ ИМ ПОМОГНЕ ДА УЧАТ ОД СОПСТВЕНОТО ИСКУСТВО, ПЛАНИРАЈЌИ, ИМПЛЕМЕНТИРАЈЌИ, АНАЛИЗИРАЈЌИ И ЕВАЛВИРАЈКИ ГИ ИСКУСТВАТА“.**

(МАРЕНТИЧ,ПОЖАРНИК, 2006).